

Aan: College van Burgemeester en Wethouders van de Gemeente Groningen

Per mail: zon@groningen.nl

Ons kenmerk: 21-001-JL

Groningen, 6 januari 2021

Geacht College van Burgemeester en Wethouders,

Via deze zienswijze reageert de Natuur- en Milieufederatie Groningen mede namens Natuurmonumenten en Het Groninger Landschap graag op het concept-beleidskader zonneparken van de Gemeente Groningen. In een eerder stadium hebben wij als samenwerkende natuurorganisaties ook al kunnen reageren op de concept-stukken, waarvoor onze dank. Wij constateren dat er goed is nagedacht over de locatievoorwaarden, ontwerp en inrichting van kleine zonneparken, met oog voor landschap en biodiversiteit. Toch hebben wij nog wel een aantal opmerkingen in reactie op het concept-beleidskader die wij via deze zienswijze graag aan u zouden mee willen geven.

Voorwaarden ontwerp en inrichting grote zonneparken

In hoofdstuk 2 wordt een goed onderbouwde afweging voor locatie en ontwerp gegeven. Aangevuld met tabel 1 voor kleine zonneparken. Wij onderschrijven het voorschrift van minimaal 50% open ruimte en het uitsluiten van bijvoorbeeld weidevogelgebieden, natuurgebieden, de beekdalen en de open ruimte tussen Groningen en Haren. Ook worden koppelkansen in beeld gebracht. Onduidelijk in het beleidskader is echter of deze ook voor de grote zonneparken gaat gelden. Wij vragen u om dit ook voor grote zonneparken te laten gelden. Wij zouden een dergelijke tabel als in bijlage 1 voor kleine zonneparken, graag ook uitgewerkt willen zien voor grote zonneparken.

Nationaal park Drentsche Aa

In de eerste bijlage treft u aan de begrenzing van het Nationaal Park Drentsche Aa. In uw opsomming van uit te sluiten gebieden heeft u naar onze mening ten onrechte dit Nationaal Park niet opgenomen. De landschappelijke en ecologische kwaliteiten van dit gebied rechtvaardigen naar onze mening het uitsluiten van de realisering van zonneparken. Ook in het door een groot aantal partijen (zonnepark-ontwikkelaars en natuurorganisaties) ondertekende "Gedragscode Zon op Land" (zie de tweede bijlage) zijn nationale parken uitgesloten van de realisering van zonneparken. Wij verzoeken u daarom de binnen de begrenzing van het Nationale Park gelegen mogelijke locaties voor zonneparken, te schrappen.

In het in opdracht van het Overlegorgaan Drentsche Aa opgestelde rapport "Drentsche Aa, landschap met energie?, de mogelijke bijdrage van het Nationaal Park Drentsche Aa aan de energietransitie" uit 2018 (zie de derde bijlage) zijn voor dit gebied tal van – andere - duurzame mogelijkheden opgenomen voor deze transitie. Wij bevelen u van harte aan van dit rapport kennis te nemen.

Schaal bij schaal

Wij onderschrijven het 'schaal bij schaal' principe benoemd in hoofdstuk 2. Hierbij wordt in het beleidskader echter gemeld dat dit per geval maatwerk is. Wat 'klein' is in een grootschalig landschap rond Ten Boer, kan 'groot' zijn in het kleinschalig landschap op de Hondsrug. Wij denken daarom dat er in het beleidskader nog een aanvullende stap te nemen is, door het aanwijzen van gebieden met een kleinschalig landschap waar de maximale grootte van het park bijvoorbeeld 3 ha mag zijn in plaats van 10 ha.

Meerdere petten gemeente

Wij onderschrijven het voornemen van de gemeente om de opbrengsten van zonneparken zoveel mogelijk lokaal te laten landen. De gemeente wil dit vormgeven door middel van sociaal eigendom, waarbij de gemeente zelf een belangrijke rol heeft in de ontwikkeling van grote zonneparken. Wij constateren dat de gemeente daarmee veel verschillende petten op heeft gedurende het proces – van beleidsontwikkeling, grondeigenaar, vergunningverlener, omgevingsmanager en projectontwikkelaar. Om mogelijke verwarring over deze veelheid van rollen en (de schijn van) belangenverstremming te vermijden, raden wij aan om juist in dit beleidskader uzelf als ontwikkelaar al heldere voorwaarden en processtappen voor te schrijven met betrekking tot het betrekken van omwonenden en belangenorganisaties, de inpassing en inrichting, en per gebied de beoogde koppelkansen op het gebied van leefbaarheid, biodiversiteit en landschap te benoemen. Voor de grote zonneparken wordt verwezen naar gebiedsvisies die in beide gebieden nog uitgewerkt gaan worden. Wij onderschrijven het belang om met het oog op andere ontwikkelingen in die gebieden een totaal integraal ontwerp te maken, maar hoe dit precies tot stand komt blijft onduidelijk in dit beleidskader. Daarom vragen wij u om de processtappen, stakeholders en mee te nemen voorwaarden concreet te benoemen in dit beleidskader, juist ook voor de grote zonneparken.

Procesparticipatie

In het beleidskader is veel aandacht voor het lokaal laten landen van de opbrengsten van de zonneparken, maar weinig aandacht voor lokale zeggenschap. Om tot lokaal breed gedragen parken en besteding en verdeling van de opbrengsten te komen is een gedegen procesparticipatie van omwonenden en lokale belangenorganisaties minstens zo belangrijk. Zij het niet nog belangrijker. Wij vragen u in het beleidskader ook voorwaarden en processtappen voor procesparticipatie te beschrijven voor zowel grote als kleine zonneparken.

Aanvullende opmerkingen

- In het beleidskader wordt vermeld dat de Zonnewijzer op dit moment geactualiseerd wordt, om de opgave voor zonnepanelen op daken en boven parkeerplaatsen verder invulling te geven. Wij vragen u om vanuit de gemeente deze vorm van dubbel ruimte gebruik intensiever te stimuleren en faciliteren.
- Het beleidskader verwijst herhaaldelijk naar de Cultuur Historische Waardenkaart. Deze kaart is voor het gebied van de voormalige gemeente Haren (nog) niet beschikbaar. Wij vragen u om de aangewezen locaties in de voormalige gemeente Haren te toetsen op de cultuur historische waardenkaart voor het grondgebied van de voormalige gemeente Haren.

- De kaart van het beleidskader op blz. 20 is erg vaag. Wij vragen u een gedetailleerdere kaart met ons te delen en in het beleidskader op te nemen, zodat de exacte locaties beter inzichtelijk gemaakt worden.
- Het gebied De Vork reserveert u als reservelocatie voor grootschalige zonneparken, mocht er onvoldoende ruimte zijn op de beide voorkeurlocaties. De betreffende gronden in De Vork zijn cruciaal voor toekomstperspectief voor de landbouw in het 'tussengebied' tussen Groningen en Haren. Als de landbouw hier verdwijnt, verdwijnt ook de economische drager onder behoud en beheer van natuur en landschap in het tussengebied. Om die reden verzoeken wij u om De Vork niet aan te wijzen als reservelocatie voor grootschalige zonneparken. Voor een nadere toelichting en onderbouwing verwijzen wij u naar de zienswijze van Vee fokbedrijf Hoving, die wij van harte ondersteunen.

Wij vragen u deze zienswijze te betrekken bij het opstellen van uw definitieve beleidskader. Wij denken graag mee over de locatiekeuzes voor zonneparken, en de daarbij behorende voorwaarden.

Met vriendelijke groet,

Jan-Willem Lobeek
directeur-bestuurder Natuur en Milieufederatie Groningen

Mede namens Het Groninger Landschap en Natuurmonumenten.